

Politični pregled.

Češka gimnazija v Celji. — Neko češko društvo je zdalo oklic za nabiranje darov za osnovo češke gimnazije za Slovence v Celji. Gimnazija bi imela vseh osem razredov in pripravljen razred in učni jezik bi ji bil češki. S stališča slovanske vzajemnosti bi se ne dalo tej ideji oporekati, a z ozirom na naše razmere vendar ne upamo, da bi se dala uresničiti. Slovencem bi že zaradi tega ne bilo ustrezno, ker bi se ž njo ne odpravil pripravljani razred. Naši sinovi bi morali studirati še vedno devet let. Tudi bi dijaki, ki bi se morali učiti slovenski, nemški in češki bili preobloženi z učenjem. Pri nas razmere zahtevajo, da se dijaki v gimnaziji dobro priučijo slovenščini in nemščini. Ideja se ne bode uresničila, kakor se niso uresničile ideje o skupnem slovanskem jeziku.

Davčni zakon pokopan. — Novi davčni zakon je najbrž pokopan, ker se mu je ostro uprla opozicija. Finančni minister Plener je vsekako hotel spraviti novi davčni zakon pod streho in baron Chlumecky mu je pomagal. Druge važnejše stvari so morale čakati. Tako je važen zakon o reviziji zemljiškodavnega katastra se odkladal in proračun se v zbornici niti razpravljati ni začel, da si poteka prva polovica leta. Opozicija se je ustavljala dolgo takemu samovoljnemu postopanju, a predsednik Chlumecky je ž njo jako brezozirno postopal. kratil svobodo besede. Naposled je opozicijo le minola potrpežljivost. Mladočehi so napovedali cel kup preminjevalnih predlogov in za vsak predlog zahtevali, da se pred glasovanjem v zmyslu državnoborskega poslovnega reda 10 min seja pretrga in vspeh glasovanja konstatuje. Večina je kmalu spoznala, da se vse njene sile morejo razbiti nad tako odločnostjo opozicije. Sprva se je mislilo s tem opozicijo krotiti, da bi seje bile tako dolge, da se dnevni red reši, naj opozicija dela še take ovire, češ, gospodje od opozicije se bodo potem naveličali. Toda to sredstvo se ni obneslo, ker večina ima manj vztrajnosti kakor opozicija. Dolge seje niso mogoče, ker bi kmalu ne bile sklepčne. Radi ali neradi se bodo morali liberalci sprijaznosti s tem, da se davčna reforma še odloži. Upor opozicije je pa le zaradi tega bil tako hud, ker so levičarji z davčno reformo hoteli pripraviti nekatere manjše davkoplačevalce ob volilno pravico v dosedanjih kurijah.

Civilne matrike v Reki. — Ni dolgo tega, kar se je mestni zbor v Reki posvetoval o tem, da se ondu vpeljejo civilne matrike, kadar se bodo uvele na Ogerskem. Mestni zbor, v katerem imajo večino liberalci, je seveda se izrekel zanje, če tudi bi po hrvatsko-ogerski nagodbi se ne smeli kar tako uvajati ogerski zakoni na Reki. Sklenili so pa, da bodo civilne matrike na Reki vodile se v italijanščini, ne pa v madjarščini, kakor ogerski zakon zahteva. Tudi reški mestni očetje niso za osnovo posebnega urada v ta namen, temveč bode ta posel opravljal mestni urad. Dvombe pač ni nobene, da bodo Rečani tudi uveli civilni zakon, ne da bi Hrvate kaj vprašali. Madjari bodo pa sklepa reškega mestnega zastopa vendar le na pol veseli. Vpeljava civilnih matrik na Ogerskem ima v prvi vrsti namen, pospeševati madjarizacijo in baš o tem namenu nočejo Rečani ničesa slišati. Sploh s pomadjarjevanjem na Reki ne gre. Ondi vlada le italijanščina in hrvaščina. Seveda v uradih se rabi le prva. Madjari sicer neradi trpe laščino, a jo morajo, ker sicer bi Rečani utegnili se spomniti, da le še ne spadajo k Ogerski in se sklicevati na ogersko-hrvatsko nagodbo. Dokler pa Madjari puste laščini prvenstvo, so pa Rečani seveda večinoma zadovoljni z zjedinenjem z Ogersko.

Hrvatska deželna avtonomija. — Madjari si vedno prizadevajo, kako bi kaj prikrajšali hrvatsko deželno avtonomijo. Zadnji čas so iztaknili, da mnogi hrvatski zakoni nasprotujejo ogerskemu državnemu pravu. V nekaterih političnih krogih madjarskih baje že resno premišljajo kako bi mogli vpeljati neko nadzorstvo nad hrvatsko zakonodajo. Madjari naj

bi pač rajši skrbeli za red doma, nego da se brigajo za hrvatske stvari. Koliko reči je treba še zboljšati na Ogerskem. Proticerkveno zakonodaja je deželo spravila v največje zmešnjave.

Rusija in Francija. — Veliko se je zadnja leta že pisalo o rusko-francoski zvezi in povdarjalo prijateljstvo teh dveh držav. To dejstvo potrdil je zadnje dni zopet ruski car s tem, da je predsedniku francoske republike Faure-u podelil red sv. Andreja. Poseben odposlanec carjev je prinesel v Pariz red in carjevo lastnoročno pismo. Temu odlikovanju se pripisuje velika važnost in zatrjuje se, da to odlikovanje potrjuje besede dveh francoskih ministrov, ki sta nedavno v zbornici govorila, dasi nejasno, o neki zvezi z Rusijo. Da Nemčiji ti pojavi rusko-francoske zveze niso povšeči, je umevno. Prej bi se bila Nemčija upala v slučaju kakega konflikta resno v bran postaviti Franciji, se bi li pa to upala sedaj, ko ima Francosko zaveznico Rusijo za hrbtom, je dvomljivo. Nemčija je pač vedno mislila, da pridobi Rusijo za se in osami Francijo, toda ni se ji posuečilo. Zatrjuje se, da namerava republikanski predsednik Faure potovati v Peterburg in sicer najbrže povodom kronanja cesarske dvojice v jeseni.

Kuba. — Veliko preglavico dela Španiji vstaja na Kubi. Poveljnik španjske vojske Martinez Campos zahteva vedno več vojakov in denarja od španjske vlade. On zahteva, da mu se da na razpolago dobro oborožena vojska 30 000, in večja pomorska moč, kajti le tako mu je moč vspešno nastopiti proti drznim vstašem. Da to stane denarje, kar za Španijo, ki ni v najboljšem finančnem stanju, je umevno, vendar je pa španjska vlada dovolila, da se store vsi potrebni koraki v dosego zadostne moči v namen udušitve vstanka na Kubi.

Obrtnija.

Podpora obrtnikom.

Poleg hišnih posestnikov je potres ljubljanski pač najhuje prizadejal obrtnike. Gospodarske razmere so se slabšale in vse to čuti obrtni stan, ker se manjšajo naročila. Pa tudi kredit se je pri taci razmerah omajal. Kakšnega pomena je to, ve vsakdo, ki pozna važnost kredita v današnjem času. Če je podkopen kredit obrtniku, je podkopen obstanek njegov.

Potrebno je torej, da se varuje kredit našim obrtnikom. Mi smo omenili o svojem času zborovanja trgovcev in obrtnikov v ta namen. Izvolil se je neki odbor, ki sedaj začinja svoje delovanje. Seveda mu bode vpešno delovanje mogoče, če sam dobi denar, da ga bode posojeval. Upati je, da se del nabranih podpor porabi v ta namen, da se bode dalo obrtnikom in rokodelcem brezobrestno posojilo. Seveda je treba, da se to hitro zgodi. Tudi državne podpore je 100 000 gld. namenjeno v jednake namene. Če se bode pa dala na razpolago dotičnemu odboru, ne vemo, ali bode morda deželna vlada sama ž njo razpolagala.

Bodi temu kakor koli, pred vsem je treba, da se preskrbi za hitro pomoč. Žal, da nekateri nimajo pravega zmisla za potrebe obrtnikov. Slišali smo celo, da se je izrazil visok gospod, da če obrtnikom manjka, vsaj se javno zastonj razdeluje jed. Taka podpora se pač ne strinja z dostojnostjo in važnostjo obrtnega stanu, zlasti v Ljubljani. Drugi gospod, ki je celo sam trgovec, se je pa baje izrazil, naj se pa izselijo tisti obrtniki, ki v Ljub-